

Teismo praktikos rinkinys

Byla T-246/19

**Kambodžos Karalystė
ir
Cambodia Rice Federation (CRF)
prieš
Europos Komisiją**

2022 m. lapkričio 9 d. Bendrojo Teismo (penktoji išplėstinė kolegija) sprendimas

„Apsaugos priemonės – Ryžių rinka – Kambodžos ir Mianmaro / Birmos kilmės *Indica* ryžių importas – Reglamentas (ES) Nr. 978/2012 – Sąvoka „Sąjungos gamintojai“ – Sąvoka „panašūs arba tiesiogiai konkuruojantys produktai“ – Rimti sunkumai – Teisė į gynybą – Esminiai faktai ir aplinkybės – Akivaizdžios vertinimo klaidos“

1. *Ieškinys dėl panaikinimo – Pagrindai – Pagrindai, kurie gali būti pateikti dėl ginčijamo sprendimo – Per administracinę procedūrą nepateiktas pagrindas – Leistinumai (SESV 263 straipsnis)*

(žr. 38 punktą)

2. *Bendra prekybos politika – Prekybos apsaugos priemonės – Institucijų diskrecija – Teisminė kontrolė – Ribos (SESV 207 straipsnio 1 dalis)*

(žr. 40–42, 117 punktus)

3. *Muitų sąjunga – Bendrasis muitų tarifas – Bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymas besivystančioms šalims – Bendrosios apsaugos priemonės – Bendrojo muitų tarifo muitų pakartotinis nustatymas – Nagrinėjamojo produkto importas tokiu kiekiu ir (arba) tokiomis kainomis, dėl kurių Sąjungos panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų gamintojams kyla rimtų sunkumų – Panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų nustatymas – Atsižvelgimas į importuojamam produktui, kuriam nustatytos muitų tarifų lengvatos, taikomą kilmės kriterijų – Neleistinumai (Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 978/12 22 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 33 straipsnis)*

(žr. 70–77 punktus)

4. *Muitų sąjunga – Bendrasis muitų tarifas – Bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymas besivystančioms šalims – Bendrosios apsaugos priemonės – Bendrojo muitų tarifo muitų pakartotinis nustatymas – Nagrinėjamojo produkto importas tokiu kiekiu ir (arba) tokiomis kainomis, dėl kurių Sąjungos panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų gamintojams kyla rimtų sunkumų – Panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų sąvokos – Kriterijai (Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 978/12 22 straipsnio 1 ir 2 dalys)*

(žr. 80–82 punktus)

5. *Muitų sąjunga – Bendrasis muitų tarifas – Bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymas besivystančioms šalims – Bendrosios apsaugos priemonės – Bendrojo muitų tarifo muitų pakartotinis nustatymas – Nagrinėjamojo produkto importas tokiu kiekiu ir (arba) tokiomis kainomis, dėl kurių Sąjungos panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų gamintojams kyla rimtų sunkumų – Sąjungos pramonės patirtos žalos nustatymas – Priverstinio kainų mažinimo skirtumo skaičiavimas – Importo kainų ir Sąjungos pramonės kainų palyginimas – Koregavimas – Įrodinėjimo pareiga – Komisijai tenkančios pareigos (Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 978/12 22 straipsnio 1 ir 2 dalys)*

(žr. 124, 125, 144 punktus)

6. *Muitų sąjunga – Bendrasis muitų tarifas – Bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymas besivystančioms šalims – Bendrosios apsaugos priemonės – Bendrojo muitų tarifo muitų pakartotinis nustatymas – Nagrinėjamojo produkto importas tokiu kiekiu ir (arba) tokiomis kainomis, dėl kurių Sąjungos panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų gamintojams kyla rimtų sunkumų – Sąjungos pramonės patirtos žalos nustatymas – Priverstinio kainų mažinimo skirtumo skaičiavimas – Pareiga sąžiningai palyginti nagrinėjamojo produkto ir panašaus produkto kainas – Skirtingose prekybos stadijose nustatytų kainų palyginimas – Pažeidimas (Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 978/12 22 straipsnio 1 ir 2 dalys)*

(žr. 128 punktą)

7. *Muitų sąjunga – Bendrasis muitų tarifas – Bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymas besivystančioms šalims – Laikinas pašalinimas iš muitų tarifų bendrųjų lengvatų sistemos – Teisė į gynybą – Komisijos pareiga – Pranešimas apie jos sprendimus pagrindžiančius esminius faktus ir aplinkybes – Sąlyga – Suinteresuotųjų šalių prašymas – Nebuvimas (Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 978/12; Komisijos reglamento Nr. 1083/2013 17 straipsnis)*

(žr. 171–176, 186 punktus)

8. *Europos Sąjungos teisė – Principai – Teisė į gynybą – Teisė būti išklaustytam – Teisė susipažinti su byla – Užtikrinimas vykstant administracinėms procedūroms – Tyrimo procedūros prieš priimant reglamentus, kuriais nustatomos apsaugos priemonės – Institucijų pareiga informuoti atitinkamas įmones – Pareiga išklaudyti suinteresuotąjį asmenį prieš priimant sprendimą jo nenaudai – Apimtis*

(Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 978/12; Komisijos reglamento Nr. 1083/2013 17 straipsnis)

9. *Muitų sąjunga – Bendrasis muitų tarifas – Bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymas besivystančioms šalims – Laikinas pašalinimas iš muitų tarifų bendrųjų lengvatų sistemos – Teisė į gynybą – Komisijos pareiga – Pranešimas apie jos sprendimus pagrindžiančius esminius faktus ir aplinkybes – Pažeidimas – Administracinė procedūra, kurios rezultatas galėjo būti kitoks nesant šio pažeidimo – Atitinkamo akto panaikinimas*
(Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 978/12; Komisijos reglamento Nr. 1083/2013 17 straipsnis)

(žr. 205–207 punktus)

10. *Muitų sąjunga – Bendrasis muitų tarifas – Bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymas besivystančioms šalims – Laikinas pašalinimas iš muitų tarifų bendrųjų lengvatų sistemos – Teisė į gynybą – Komisijos pareiga – Pranešimas apie jos sprendimus pagrindžiančius esminius faktus ir aplinkybes – Apimtis*
(Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 978/12; Komisijos reglamento Nr. 1083/2013 17 straipsnis)

(žr. 225, 226 punktus)

11. *Muitų sąjunga – Bendrasis muitų tarifas – Bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymas besivystančioms šalims – Laikinas pašalinimas iš muitų tarifų bendrųjų lengvatų sistemos – Teisė į gynybą – Institucijų pareiga užtikrinti atitinkamų įmonių informavimą – Komisijos nepateikti importo kainos ir Sąjungos pramonės kainos palyginimo sąžiningumą pagrindžiantys duomenys – Teisės į gynybą pažeidimas*
(Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 978/12; Komisijos reglamento Nr. 1083/2013 17 straipsnis)

(žr. 234–241, 243, 244 punktus)

Santrauka

Nuo 2012 m. pagal programą „Viskas, išskyrus ginklus“, skirtą mažiausiai išsivysčiusių šalių vystymuisi skatinti, importuojamiems Kambodžos ir Mianmaro / Birmos kilmės *Indica* ryžiams buvo visiškai sustabdytas Bendrojo muitų tarifo muitų taikymas.

Atlikusi apsaugos priemonių tyrimą, 2018 m. Europos Komisija padarė išvadą, kad Kambodžos ir Mianmaro / Birmos kilmės iš dalies arba visiškai išlukštenti *Indica* ryžiai importuojami tokiais dideliais kiekiais ir tokiomis kainomis, dėl kurių Sąjungos pramonei kyla rimtų sunkumų. Taigi Reglamentu 2019/67¹ Komisija šiems importuojamiems ryžiams vėl nustatė Bendrojo muitų tarifo muitus trejų metų laikotarpiui ir numatė laipsniškai mažinti taikytinų muitų normas.

¹ 2019 m. sausio 16 d. Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/67, kuriuo importuojamiems Kambodžos ir Mianmaro / Birmos kilmės *Indica* ryžiams nustatomos apsaugos priemonės (OL L 15, 2019, p. 5).

Bendrasis Teismas, į kurį kreipėsi Kambodžos Karalystė ir *Cambodia Rice Federation*, patenkino ieškinį dėl ginčijamo reglamento panaikinimo. Savo sprendime jis pirmą kartą aiškino BLS reglamento² 22 ir 23 straipsnius, visų pirma sąvokas, susijusias su „Sąjungos panašių arba tiesiogiai konkuruojančių produktų gamintojais“, ir sąlygas, susijusias su Sąjungos pramonei kilusių rimtų sunkumų buvimo įrodymu.

Bendrojo Teismo vertinimas

Dėl sąvokos „panašūs arba tiesiogiai konkuruojantys produktai“ ir Sąjungos pramonės apibrėžties Bendrasis Teismas pirmiausia pažymėjo, kad atliekant apsaugos priemonių tyrimus turi būti atsižvelgta tiek į „panašių produktų“ Sąjungos gamintojus, tiek į „tiesiogiai konkuruojančių“ produktų gamintojus.

Paskui jis konstatavo, jog nagrinėtu atveju, vertindama, ar Sąjungos gamintojams kilo rimtų sunkumų, Komisija nusprendė, kad iš dalies arba visiškai išlukštenti *Indica* ryžiai, perdirbti iš Sąjungoje užaugintų arba nuimtų žaliavinių ryžių, yra „panašūs arba tiesiogiai konkuruojantis produktas“.

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas, pirma, pažymėjo, jog Komisija klaidingai mano, kad „panašiams arba tiesiogiai konkuruojantiems produktams“, kaip tai suprantama pagal BLS reglamento 22 straipsnio 1 dalį, turi būti taikoma iš šalies, kuri naudojasi muitų tarifų lengvatomis, importuojamų produktų kilmės sąlyga, kaip tai suprantama pagal BLS reglamento 33 straipsnį ir Deleguotąjį reglamentą 2015/2446³.

Iš tiesų Sąjungos teisės aktų leidėjas daro nuorodą į kilmės taisykles tik dėl importuojamų produktų. Be to, BLS reglamento 22 straipsnio 1 ir 2 dalyse nenurodyta, kad atliekant šalies, kuri naudojasi lengvatomis, kilmės produkto importo poveikio Sąjungos gamintojų ekonominei ir finansinei padėčiai analizę turi būti atsižvelgiama į šių gamintojų pagamintų produktų kilmę ir taip apribojami tie Sąjungos gamintojai, kuriems gali būti taikoma šiose nuostatose numatyta apsauga.

Antra, Bendrasis Teismas laikosi nuomonės, jog, kad ir kokia būtų žaliavos, iš kurios buvo perdirbti Sąjungoje pagaminti visiškai arba iš dalies išlukštenti *Indica* ryžiai, kilmė, jie turi būti laikomi produktu, panašiu į Kambodžos kilmės visiškai arba iš dalies išlukštentus *Indica* ryžius arba tiesiogiai su jais konkuruojančiu.

Iš tiesų visiškai arba iš dalies išlukštenti *Indica* ryžiai, neatsižvelgiant į šios žaliavos kilmę, turi tokias pačias pagrindines fizines, technines bei chemines savybes ir tokią pačią naudojimo paskirtį. Taigi jie, tiek Sąjungos perdirbėjų, tiek vartotojų požiūriu, yra lygiaverčiai kitiems visiškai arba iš dalies išlukštentiems *Indica* ryžiams arba vieni kitus pakeičiantys.

Taigi Komisija, analizuodama *Indica* ryžių importo iš Kambodžos poveikį Sąjungos pramonės kainoms, turėjo atsižvelgti į visus Sąjungos perdirbėjus, gaminančius visiškai arba iš dalies išlukštentus *Indica* ryžius, kad ir kokia būtų jų perdirbamų žaliavinių ryžių kilmė.

² 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 978/2012, kuriuo taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 732/2008 (OL L 303, 2012, p. 1; toliau – BLS reglamentas).

³ 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiais taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos (OL L 343, 2015, p. 1).

Kadangi Komisija į žalos vertinimą neįtraukė dalies gamintojų, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad dėl klaidingos Sąjungos gamintojų apibrėžties taip pat buvo padaryta klaida analizuojant, ar esama rimtų sunkumų.

Trečia, Bendrasis Teismas konstatavo, kad, apribodama Sąjungos gamintojų, į kuriuos turi būti atsižvelgta vertinant žalą, apibrėžti atsižvelgdama į žaliavos, perdirbamos į visiškai arba iš dalies išlukštentus *Indica* ryžius, kilmę, Komisija faktiškai išplėtė apsaugos sritį ir į ją įtraukė Sąjungos ryžių augintojus, nes tik jie iš tikrųjų yra susiję su Sąjungoje užaugintais ryžiais. Toks aiškinimas negali būti pateisinamas atsižvelgiant į ginčijamo reglamento 22 ir 23 konstatuojamosiose dalyse pateiktą Sąjungos pramonės apibrėžtį, kurioje aiškiai nurodyti tik Sąjungos perdirbėjai.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Bendrasis Teismas nusprendė, kad Komisija padarė teisės klaidą ir akivaizdžią vertinimo klaidą, kai savavališkai apribojo savo tyrimo dėl Sąjungos pramonei padarytos žalos aprėptį tik iš dalies arba visiškai išlukštentų *Indica* ryžių, perdirbtų iš Sąjungoje užaugintų arba nuimtų žaliavinių ryžių, perdirbėjais.

Be to, dėl priverstinio kainų mažinimo analizės Bendrasis Teismas konstatavo, kad Komisija nesirėmė patikimais ir reikšmingais įrodymais ar duomenimis, kuriais būtų galima pagrįsti jos sprendimą atlikti koregavimus vykdant priverstinio kainų mažinimo analizę.

Pirma, geografinis pasiskirstymas, kuriuo grindžiamas „akivaizdus faktas“, kad iš dalies arba visiškai išlukštentų *Indica* ryžių konkurencija Sąjungoje vyksta Šiaurės Europoje, nėra pagrįstas patikimais ir reikšmingais įrodymais. Tas pats pasakytina apie Komisijos pasirinkimą visai *Indica* ryžių gamybai Sąjungoje taikyti fiksuotą 49 EUR už toną transporto išlaidų normą, neapribojant koregavimo tam tikra Sąjungos iš dalies arba visiškai išlukštentų *Indica* ryžių, kuriuos iš tikrųjų reikia pervežti iš Pietų į Šiaurės Europą, pardavimo dalimi.

Antra, informacija, kuria rėmėsi Komisija grįsdama importo kainų koregavimą, nėra pakankamai įtikinama arba jos iš viso nėra ir ji negali būti laikoma įrodymais ar neprieštaraujančiais duomenimis, leidžiančiais nustatyti, kad yra veiksnys, dėl kurio buvo pakoreguotos importo kainos, ir jo poveikį kainų palyginamumui.

Trečia, Komisija nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių priverstinio kainų mažinimo analizės koregavimą siekiant atsižvelgti į prekybos lygio skirtumus ir visiškai išlukštentų ryžių, kurie parduodami nesupakuoti, kainas, palyginti su pakuotėmis parduodamų ryžių kainomis, ir jokių duomenų, leidžiančių nustatyti, kad yra veiksnių, dėl kurių buvo atliktas šis koregavimas, ir jo poveikį kainų palyginamumui.

Galiausiai dėl Komisijos pareigos pranešti apie esminius faktus ir aplinkybes, kuriais remdamasi ji priima sprendimus, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad Deleguotojo reglamento Nr. 1083/2013⁴ 17 straipsnyje ši pareiga nėra siejama su koku nors suinteresuotųjų šalių prašymu. Šią pareigą reikia skirti tiek nuo suinteresuotųjų šalių pagal Sprendimo 2019/339⁵ 12 straipsnio 1 dalį turimos teisės raštu prašyti suteikti galimybę susipažinti su byla administraciniame etape, tiek nuo klausimo dėl galimo bylas nagrinėjančio pareigūno ištraukimo į tyrimą atsisakius suteikti tokią galimybę arba kilus ginčui dėl tam tikrų dokumentų konfidencialumo. Be to, Bendrasis

⁴ 2013 m. rugpjūčio 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1083/2013, kuriuo nustatomos taisyklės, susijusios su laikino muitų tarifų lengvatų atšaukimo ir bendrųjų apsaugos priemonių priėmimo procedūra pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 978/2012, kuriuo taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema (OL L 293, 2013, p. 16).

⁵ 2019 m. vasario 21 d. Europos Komisijos Pirmininko sprendimas (ES) 2019/339 dėl bylas nagrinėjančio pareigūno funkcijų ir įgaliojimų atliekant tam tikrus prekybos tyrimus (OL L 60, 2019, p. 20).

Teismas pažymėjo, kad Deleguotojo reglamento Nr. 1083/2013 17 straipsnio formuluotėje nenurodyta nieko, kuo remiantis būtų galima teigti, kad šis atskleidimas yra tik orientacinio pobūdžio. Nors šioje nuostatoje numatyta Komisijos pareiga pranešti apie esminius faktus ir aplinkybes, kuriais remdamasi ji priima sprendimus, tokia pareiga *a fortiori* taikoma dėl pačių esminių faktų ir aplinkybių.